

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Päijät-Hämeen
sivistyspalveluiden
seudullinen kehittäminen

Oppilaanohjauksen kehittäminen
Hanke 2021-2023
Päätöstilaisuus 21.04.2023

Tervetuloa Perusopetuksen oppilaanohjauksen kehittämistyön päätöstilaisuuteen!

Päätöstilaisuus tallennetaan ja teknisenä tukena tänään Jussi Pasanen, kollegani seututiimistä.

- 1. Oppilaanohjauksen kehittämishankkeen toimintakertomuksen esittely**
2. Kokemuksia kentältä
3. Miten tästä eteenpäin?

Tilaisuus päättyy viimeistään kello 10.30

Kehittämistyön taustaa 1/2

OKM ja valtakunnallisia tavoitteita

Hankkeiden painotuksia ja rahoitus

Oikeus oppia
- ohjelma

Oppivelvollisuuden
laajentuminen. Laki
voimaan 1.8.2021.

Opinto-ohjauksen
kehittämishjelma

Osaamista ja kehittämistä kattavasti läpi Suomen

Oppilaanohjauksen
kehittäminen –hankkeen
projektikoordinaattoreiden
valtakunnallinen työryhmä

Rahoitusta on
saanut 22
paikallista
hanketta

Tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen voimaantulo

- **Tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen** käytänteiden ideointi ja kehittäminen (ohjauksen tarpeen ennakointi ja arviointi, toimeenpano kunnissa, yhteistyö ja tiedonkulku eri tahojen kanssa laadukkaana ja vaikuttavana ohjauksen takaamiseksi)
- Koulupudokkuus, syrjäytyminen ja näiden ennaltaehkäisy
- Alueellisen, sosioekonomisen ja sukupuolen, myöhään maahan tulleiden ja muiden haavoittuvassa asemassa olevien ryhmään kuuluvien ohjaus ennakoivasti.
Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden ohjaus.

Hallinnollisen yhteistyön kehittämisen tarve

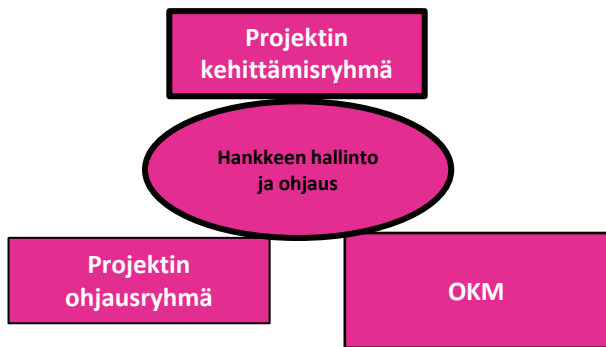
- **Tiedonkulun kehittäminen**, tiedonsiirron mallit ja moniammatillinen yhteistyö sekä yhteistyö eri tahojen kanssa. (nuorisotyö, ohjaamot, toinen aste, elinkeinoelämä, opiskeluhoolto)
- Verkostoituminen ja tiedon jakaminen (hankkeiden, oppilaitosten, opintoasteiden, alueiden ja opettajien, opinto-ohjaajien ja johdon välillä).
- **Oppivelvollisuuden täyttävät jatko-opinnot** ja TUVAn erilaisten järjestämiskäytäntöjen sekä tiedon ja ymmärryksen jakaminen)

Päijät-Hämeen
sivistyspalveluiden
seudullinen kehittäminen

Kehittämistyön taustaa 2/2

Hankkeen hallinto, ohjaus ja kehittämisen kumppanit

Muut työryhmät	Päijät-Häme
TUVA opojen työryhmä	TUVA –koulutuksen kehittämiseen ja yhteistyöhön keskittyvä verkosto
Seudullinen ohjauksen kehittämisryhmä, jossa perusopetuksen ja toisen asteen edustajia	Ryhmä toiminut pitkään ja toimittaa mm. toiselleasteelle.fi -opasta
Päijät-Hämeen opinto-ohjaajat ry	Suomen opinto-ohjaajat ry alueyhdistys

Rahoittajan ryhmät hankkeiden tueksi:

- Projektikoordinaattoreiden tapaamiset (OKM) sekä kaikille avoin tutkimuksellinen katsaus (webinaari).
- Pulinapiirit, jotka toteutti UEF, OPH ja OKM yhteistyössä
- OPH:n aamukahvit, erityisesti tehostettuun ohjaukseen liittyen

Mukana kehittämistyössä: erityisasiantuntija Petri Niemi (OPH) ja Anne-Mari Souto (Itä-Suomen Yliopisto)

Oppilaanohjauksen kehittäminen Päijät-Hämeessä

Hankesivu:

<https://peda.net/alueet/paijathame/oppilaanohjaus>

- Kohderyhmänä nuoret Päijät-Hämeen perusopetuksessa
- Projektikoordinaattorit Susanna Kosonen ja Titta Laitinen
- Kehittämistyö on linjassa erityisesti perusopetuksen OPS2016 ja oppivelvollisuuden laajentumista käsittävän lakiuudistuksen kanssa.
- **Tavoitteena on kehittää laaja-alaisesti perusopetuksen opinto-ohjausta vastaamaan tämän päivän moninaisia ohjauksellisia tarpeita ja haasteita. Tarkoituksena on seudullisesti vahvistaa opinto-ohjauksen lähtökohtia toimia nuorten tukena elämänsuunnittelussa parhaalla mahdollisella tavalla.**
- Hanketta rahoitti Opetus ja kulttuuriministeriö (OKM)
- Toteutusaika: 08/ 2021 – 04/ 2023

Kehittämisyryhmän kokoonpano Päijät-Hämeessä

Kehittämisyryhmän kokoonpano

Asikkala	Niina Koskinen
Hartola	Tiina Itävuori
Heinola	Leena Rantala
Hollola	Pia Hakamäki (lv. 2021–2022) Tiina Savolainen (lv. 2022–2023)
Iitti	Erkki Sankari
Kärkölä	Elina Suonpää
Lahti	Helena Salakka
Lahti	Suvi Pölönen
Orimattila	Satu Heinänen
Padasjoki	Asta Järvinen
Sivistyspalveluiden seudullinen kehittäminen	Titta Laitinen
Sysmä	Tarja Sohkanen (lv. 2021–2022 & syksy 2022) Marika Jääskeläinen (kevät 2023)

Hollola

Kehittämisryhmän toiminta

Kehittämisryhmän rooli

- ...kehittämistyön suunnittelu ja toteuttaminen paikallisesti
- ...sitoutuminen toimintaan ja ennen kaikkea tavoitteiden edistämiseen omassa kunnassa

Kehittämisryhmän tapaamiset

- ...teamsissä 10 kertaa ja Lahdessa 3 kertaa
- ...suunniteltiin tarpeen mukaan ajankohtaisten asioiden ympärille ja kehittämistyötä edistäväksi
- ...tarvittaessa kehittämistoimintaa tarkennettiin

Projektikoordinaattori suunnitteli, valmisteli ja ohjasi kehittämistyön sisältöjä, toteutti kehittämistyötä ja toimi verkostoissa tarpeen mukaan.

Kommentti puheenvuoro: Asta Järvinen, opinto-ohjaaja, Padasjoki

Projektin vuosikello

Syksy 2021 suunnittelu

- Hankkeen aloitus ja järjestäytyminen
- Hankkeen kehittämisryhmän kokoaminen
- Hankkeesta tiedottaminen eri verkostoille monikanavaisesti
- Verkostoituminen yhteistyötahojen kanssa seudullisesti ja paikkakuntien verkostojen kanssa.
- Yhteistyön aloittaminen hankeen rahoittajan työryhmissä sekä valtakunnallisen verkoston kanssa.
- Oppilaanohjauksen kehittämisryhmän alkukartoitus
- Kehittämistyössä käytettävien sähköisten välineiden testaus ja valinta.
- Tehostetun ohjauksen käytänteet, lomakkeet ja asiakirjat yhteistyönä kaikille kunnille kuntoon.
- Tehostetun tuen TO DO –listan luominen ja käyttöönotto.
- Vuoden 2022 toimintasuunnitelman ja työnjaon tekeminen sekä tavoitteiden asettelu kehittämisryhmän kanssa.
- Vuoden 2022 aikana toteuttavien koulutusten ja tilaisuuksien kartoitus ja päätökset.
- Budjettien tarkistukset ja korjaukset joulukuun alussa
- Opojen koulutustarpeiden kartoitus
- Tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen koulutustilaisuus

Kevät 2022 toteutus

- Tammikuu: Oppilaanohjauksen suunnitelman kirjoittamisen aloitus & sukupuolisegregaation purkaminen ohjaustyössä – teema + työpaja
- Helmikuu: TUV-oppaan kirjoittaminen yhteistyössä koulutuksen järjestäjien kanssa & Päijät-Hämeen TUV –koulutus
- Maaliskuu: Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden ohjaus
- Koulutustilaisuuksien ja tilaisuuksien järjestelyt koulutuskartoituksen mukaisesti.
- Yhteishaussa hankkeen teemojen huomioiminen – hyvien käytänteiden poimiminen osaksi päivitettyä suunnitelmaa.
- Yhteishaun jälkeen toiselleasteelle.fi –oppaan osalta arviointi –vaatiiko kehittämistä? Mitä kehittäminen vaatii?
- Ennen kevätlukukauden loppua Oppilaanohjauksen suunnitelman runko ja pääasiat kasassa, julkaisumuoto päätettynä, visioon liittyvät asiat päätettynä (mahd. tarjouskilpailu tms. taitoon ja ulkoasuun liittyen)
- Kesän aikana suunnitelman päivittämistä ja muokkausta – elokuun alussa opoille viimeisteltäväksi.
- Budjetin tarkistus ja hankkeen loppuajan budjetointi.

Syksy 2022 – Kevät 2023 toteutus

- Oppilaanohjauksen suunnitelman taittaminen ja visuaalinen ulkoasu valmis kommentteille.
- Oppilaanohjauksen suunnitelma on valmis ja julkaistaan sovitulla tavalla sovituisissa kanavissa.
- Toiselleasteelle.fi –oppaan muokkaustyö
- Tiedon siirtäminen ja yhteistyön jatkon mahdollistaminen kaikin mahdollisin keinoin seudun opojen välillä hankkeen loppumisen jälkeen.
- Hankkeen päätös: hankeasiakirjojen laatiminen, budjetin hoitaminen loppuun ja loppuraportti.

Päijät-Hämeen
sivistyspalveluiden
seudullinen kehittäminen

Kehittämistyön teemat Päijät-Hämeessä

Oppilaanohjauksen kehittäminen 2021-2023

- Päivitetty ohjaussuunnitelma
- Koulutukset, tiedotus (google sites, peda.net, FB)
- Opintojen ohjauksen toimintatapojen kehittäminen ja kuntien tukeminen kehitystyössä (erityisesti tehostettu oppilaanohjaus)

Nivelvaihe
yhteistyö
Toiselleasteelle.fi
TUVA

Tehostetun
henkilökohtaisen
oppilaanohjauksen
käytänteiden
kehittäminen

Maahanmuuttajien ohjauksen
kehittäminen

Selkokiellisen ohjauksen
kehittäminen

Perusopetuksen
päättövaiheessa olevien
oppilaiden kohdennettu
ohjaaminen

Hakeminen 2.
asteen opintoihin

Käsityksen muodostaminen 2.
asteella opiskelusta

Kodin ja koulun yhteistyö
ohjauksessa

Suomen kielen ja kodin
kulttuuritaustan
huomioiminen ohjauksessa

Opiskelumotivaation
lisääminen ohjauksen keinoin

Oppilaan
ohjaamisen
toimintatapojen
kehittäminen

Aineenopettajien ohjaustaitojen
vahvistaminen

Luokka- ja kouluyhteisöön
kiinnittymisen tukeminen

Kieli- ja kulttuuriryhmien
oppilaiden ohjaaminen

Koulupudokkaiden tukeminen

Päijät-Hämeen
sivistyspalveluiden
seudullinen kehittäminen

Kehittämistyön toimenpiteitä

Tehostettu oppilaanohjaus

Hakeminen 2. asteen opintoihin

Opinto-ohjauksen toimintatavat

Tiedonkeruu ja tiedottaminen

Verkostoituminen ja vuoropuhelu

Kiinnittymisen teemoissa yhteistyö SKY-hankkeen kanssa

Ongelmanratkaisu ja ideointi

Koulutuskokonaisuuden toteuttaminen

Tiedonjako koko koulun henkilöstölle

Kollegiaalinen apu ja tuki muutoksessa

Nuoren toimijuuden tukeminen

Ohjausmenetelmien ja -mallien kehittäminen ja jakaminen

TAVOITE

Nuoria tukevaa, laadukasta, yhdenvertaista ja seudullisesti yhdenmukaista ohjausta

Päijät-Hämeen
sivistyspalveluiden
seudullinen kehittäminen

Pitkän aikavälin vaikutukset

- nivelvaiheyhteistyön kehittäminen oppivelvollisuuslain muutokseen liittyen
- seudullisen ohjauksellisen yhteistyön kehittäminen
- ohjauksen laadun varmistaminen: riittävä yksilöllinen ohjaus
- hyvien käytänteiden levittäminen
- tehostetun oppilaanohjauksen käytänteiden kehittäminen
- yhteistyö erityisopetuksen ja opiskeluhuollon kanssa
- toiselleasteelle.fi oppaan työstäminen ja kehittäminen

Perusopetuksen opinto-ohjauksen kehittämistyön koulutukset ja tapahtumat

Syksyn 2021

- Alkukartoitus kuntien kanssa yhteistyössä
- Tehostetun henkilökohtaisen ohjauksen tilaisuus

Kevät 2022

- Ammatillisen koulutuksen erityisen tuen tilaisuus (Salpaus: Tarja Mäenpää)
- TUVa-info ja TUVa-opas opoille, huoltajille ja nuorille
- Koulutus sukupuolisegregaatioon liittyen
- Koulutus maahanmuuttajataustaisten oppilaiden ohjaukseen liittyen
- OPH Ohjauksen iltapäiväkahvi sivistystoimen johdolle ja rehtoreille teemalla: Oppivelvollisuuden laajentaminen ja alueellisten ohjauksen kokonaisvoimavarojen uudelleentarkastelu - mitä on oppivelvollisuuslain mukainen ohjauksen toimeenpano johdon näkökulmasta?
- Oppilaanohjauksen tuki –kysely yhteistyössä Salpauksen kanssa
- Opojen avoimet teehetket
- Tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus 2. koulutus/ kohti konkretiaa ja arjen kehittämistä
- OPH Ohjauksen päivät hankkeen kehittämisryhmälle

Syksy 2022

- Mun juttu -menetelmä pienryhmäohjaukseen tehon käytäntönä
- Opiskelumotivaation tukeminen ohjauksen keinoin

Yhteistyössä SKY –hankkeen kanssa

- Huolen puheeksiotto sekä kodin ja koulun välinen yhteistyö
- Luokka- ja kouluyhteisöön kiinnittyminen

Kevät 2023

- [Selkokieliyys ohjauksessa -tietoisku](#) (Tallenne vielä katsottavissa)
- Vuorovaikutus ja voimavarat ohjauksessa -verkkotyöpaja opoille
- Hanke tukenut osallistumista valtakunnallisille Opopäiville Hämeenlinnassa
- VOIMAKEHÄ® -lisenssivalmennus koko koulun henkilöstölle
- Hankkeen päätöstilaisuus

Koulutukseen osallistuminen ja palaute

"Tuttuja asioita, mutta virkistäviä ajatuksia niiden kirjaamiseen ja siihen, että ne jäävät oppilaille itselleen näkyväksi."

"Koulutus oli koottu hyvin mielenkiintoiseksi kokonaisuudeksi ja oli tiivis sekä selkeä. Kirjasuositukset ja käytännön harjoittelu ryhmässä oli minusta iso plussa!"

Motivaation nelikenttä

"Koulutuksessa oli hyviä ja helposti ohjauksessa ja opetuksessa hyödynnettäviä materiaaleja ja menetelmiä. Oli myös hyvä, että haasteista keskusteltiin. Vaikka sisällöt olivat entuudestaan enimmäkseen tuttuja, tämä auttoi jäsentämään ajatuksia."

"Koulutuksessa ei oikeastaan tullut mitään uutta. Jäin kaipaamaan konkreettisia ohjauskeinoja. Myös vuorovaikutteisuus esim. pienryhmissä olisi ollut mukavaa, nyt oli vain yksi lyhyt keskustelu."

Tehostettu ja henkilökohtainen oppilaanohjaus

Tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen käytänteiden kehittäminen määräyksen mukaisesti

- Opetussuunnitelman ja ohjaussuunnitelman päivittäminen
- Tehostetun toteutussuunnitelman ja käytänteiden kuvaaminen
- Tehostetun kirjaaminen (lomake / järjestelmä)
- Henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma (lomake ja arkistointi, miten/mihin/kuka/kuinka kauan)
- Yhteistyö tehossa (koko koulu ohjaa)
- Resurssit
- Tiedottaminen, tilastointi ja seuranta sekä tiedonsiirto
- Tukimateriaalit ja prosessikuvaukset

Korotettu valtionosuus kunnille tehostettuun henkilökohtaiseen oppilaanohjaukseen

Kunnat saavat syksystä 2021 alkaen korotettua valtionosuutta, joka on tarkoitus kohdentaa tehostettuun henkilökohtaiseen oppilaanohjaukseen.

Tehostetun oppilaanohjauksen toimeenpanoon varattu valtionosuus perustuu arvioon (HE 1773/2020 vp, 92), jonka mukaan 1/6 oppilaista tarvitsee tehostettua oppilaanohjausta. Lisäohjauksen tarpeen arvioidaan olevan keskimäärin 10 tuntia oppilasta kohden.

Kehittämisryhmän työskentely

Suunnitelmallisuus

Kysymysten ja ongelmien selvittäminen

Yhteiset keskustelut, tehostetun ohjauksen toteutus käytännössä ja kuntien tuotosten jakaminen

Resurssit! Onko korotettu valtionosuus riittävä?

Tukimateriaalit ja prosessikuvaukset: [Petri Niemen –opas](#) ja seudullinen ohjaussuunnitelma

Päijät-Hämeen
sivistyspalveluiden
seudullinen kehittäminen

Uudistettu ohjaussuunnitelma

Näytöltä luettava versio

PH_perusopetuksen_seudullinen_ohjaussuunnitelma_koneella_luettavaksi.pdf 238,2 kt

Tulostettava versio

PH_perusopetuksen_seudullinen_ohjaussuun...
232,8 kt

0 kommenttia

Teksti

Oppilaanohjauksen –kehittämistyön onnistumisina voidaan pitää seuraavia asioita:

Perusopetuksen opinto-ohjauksen toimintatapojen kehittämiseen liittyvän tietoisuuden ja keskustelun edistäminen, josta konkreettisenä tuotoksena **Päijät-Hämeen perusopetuksen seudullinen ohjaussuunnitelma**

Tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen mahdollisten tukitoimien selkiyttäminen, käytänteiden kehittäminen, yhteistyön muotoilu eri tahojen kanssa sekä miten huoltajia sekä oppilaita tiedotetaan ja miten teho-ohjauksen tarve kartoitetaan yhteistyössä kuntien kanssa

Ohjauksen verkostojen ja yhteistyön edistäminen sekä osaamisen vahvistaminen (koulutusten sekä vuoropuhelun avulla)

2. Kokemuksia kentältä

- Hollola: pienryhmäohjaus
- Lahti: väläyksiä kentältä

An aerial photograph of a large lake surrounded by a dense forest. The trees are in various stages of autumn, with some showing bright yellow and orange, while others are still green. The sky is a clear, pale blue with some light, wispy clouds. The water in the lake is a calm, greyish-blue.

PIENRYHMÄOHJAUS

8.luokat

Hollola

Hollola

Oppilaat muodostavat
itse 2-4 oppilaan
pienryhmät

Halutessaan oppilas voi
tulla ohjaukseen myös
yksin

Yleensä tulevat
ohjaukseen hyvien
kavereidensa kanssa

- Kaverisuhteet näkyviin

Tiedotus oppilaille ja
huoltajille Wilma -
viestillä ennakkoon
(ajankohta, keskeiset
käsiteltävät asiat)

Hollola

---

8. luokkien pienryhmäohjaukset pidetään yleensä maalis-huhtikuun aikana

---

Yleensä kestävät 1 oppitunnin verran

Jos on puhelias ryhmä, voi varata ajan, jota voi jatkaa tarvittaessa välitunnin ajan yli

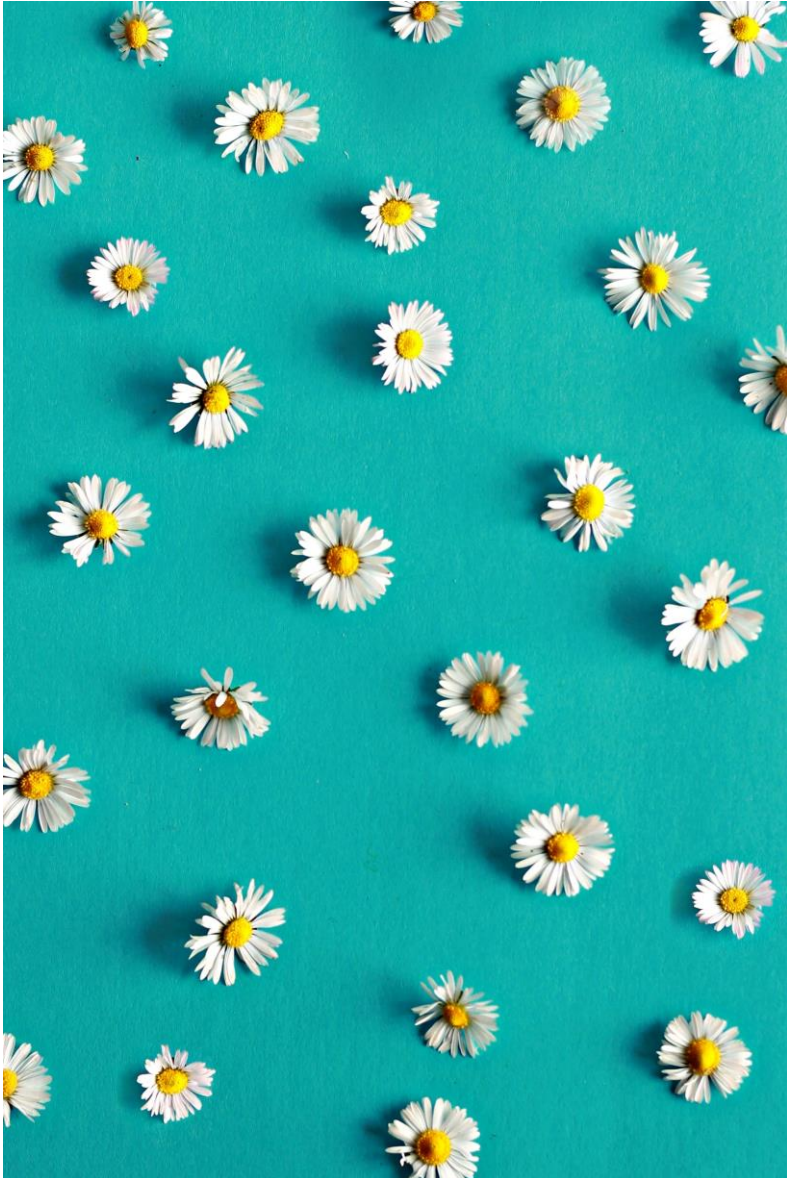
Pienryhmäohjaksen tarkoitus

- Tutustuminen
- Koulunkäynnin ja opintojen tilanne
- Vahvuudet
- TET-jakso
- Jatko-opintojen alustava pohdinta

Luottamuksellisuus

Elämän tärkeät asiat –kortit

- Valitse korteista itsellesi tärkeät asiat
- -> hyviä keskusteluja nuorille tärkeistä asioista
- -> valtaosa kertoo avoimesti asioistaan luotettavien kavereidensa kuullen

---

Mieluisimmat aineet

Haastavimmat aineet

Valinnaisaineet

Tarvitseeko tukea opintoihin?

Luokan ilmapiiri

Kiusaaminen ja kaverisuhteet

Työrauha

Hollola

Suunnitelmat TET-jakson suhteen

Kokemukset TET-jaksolta

---

9. luokan TET-jakson pohdinta

Hollola

Alustavat pohdinnat jatko-opinnoista

Jatko-opinnoista keskustelu vaihtelee
paljon ryhmittäin

Keskusteluissa tulee yleensä näkyviin jo
vähän sitä, millaisia suunnitelmia nuorella
on vai onko mitään suunnitelmia

Hollola

Mun juttu –koulutus oli oppilaanohjauksen hankkeen tarjoama malli, josta kehitimme Hollolaan sopivan mallin

Mun juttu -osa 1 tehtiin tänä vuonna sekä 7. että 8. luokalla pareittain oppitunneilla

Mun juttu –osa 2 tehdään jatkossa 8. luokalla pareittain oppitunneilla ennen pienryhmäohjausta

Opo kerää ja säilyttää Mun juttu –kartat itsellään oppituntien jälkeen

Hollola

MUN JUTTU

Mun juttu OSA 1

Nimi:

Lk:

Arvot

Vahvuudet

Harrastukset

Kiinnostukset

Suosikkiaineet

Opiskelu

Mun juttu OSA 2

Nimi:

Lk:

PALKKA

KOULUTUS

TYÖNOMINAISUUDET

Työssä tarvittavia
taitoja/vahvuuksia:

TYÖPAIKAT

TYÖTEHTÄVÄT

NOPO –ohjaajan rooli

- Koulutuskeskus Salpauksen NOPO-opinto-ohjaaja Tarja Mäenpää on ollut 8. luokan pienryhmän ja kaveriluokan ammatillisia opintoja käsittelevällä oppitunnilla
- NOPO-opo oli mukana myös ko. luokkien pienryhmäohjauksissa
- Jatkossa on tarkoitus, että NOPO-opo on rinnalla 9. luokan ohjauksissa ja esimerkiksi tutustumiskäynneillä Salpaukseen.

Hollola

Väläyksiä kentältä

Suvi Pölönen ja Helena Salakka
Lahden perusopetuksen yhdysopot

Digionen kehitystyö
ohjauksen työpajoissa

Tehostettu
oppilaanohjaus

Osaavia nuoria
työelämään -hanke
&
kummiyritystoiminta

Oppivelvollisuuden
laajentuminen

Perusopetuksen
yhdysopt

Päijät-Hämeen
ohjauksen
kehittämishanke

Suvi Pölonen
Salpausselän
koulu

Helena Salakka
Ahtialan koulu

Päijät-Hämeen
ohjauksen
kehittämisryhmä

Nivelvaihe
toiselle asteelle

TET-sivuston
kehittäminen

Peruopetuksen yhdysopt

Mitä yhdysopon tehtävään kuuluu?

- Olemme perusopetuksen OPOverkoston yhdyshenkilöitä ja yhteyshenkilöitä perusopetuksen toimijoihin.
- **Tehtävänä:** perusopetuksen opojen kokoontumiset ja työskentelyn suunnittelu, tiedon koonti ja välitys, yhteydenpito perusopetuspalveluihin, koulutukset, työpajat, uusien opojen auttaminen, kysymyksiin vastaaminen,
- Yhteistyö eri verkostoissa ja oppilaanohjauksen kehittämistehtävät (nivelevaiheyhteistyö, kummiyritykset, oppivelvollisuuden tuki, hanketyöskentely, erilaiset työryhmät, Digionen kehitystyö)
- Lahdessa perusopetuksen opoja yhteensä 14
- Erillinen lisätehtäväkorvaus tehtävästä

3. Miten tästä eteenpäin?

- Nivelopon terveiset kuntiin
- Hankkeen terveiset kuntiin

Nivelvaiheen ohjauksen kuulumisia

- NOPO Tarja on osallistunut 9. luokkalaisten moniammatillisiin tapaamisiin, joissa on selvitelty ja pohdittu nuoren alavalintoja ja tuen tarpeita (Teams + paikan päällä kouluilla)
- NOPO tuo tapaamisissa vertailunäkökulmaa eli iso ammatillinen oppilaitos vs. ammatillinen erityisoppilaitos, mitä arjen opiskelu näissä on ja minkälaisia eroja on tukimuodoissa
- Käyty konkretian tasolla ammatti- ja urahaaveita, miten ne ovat toteutettavissa eli onko suunnitelmat realistisia tai riittääkö esim. tuki Salpauksessa
- Tapaamisista on välittynyt, että kohtaamiset ovat olleet tarpeellisia, nuori ja hänen huoltajansa ovat saaneet tietoa päätösten tueksi
- Kokeilussa Hollolan pienryhmän ja ”kaveriryhmän” oppilaiden NOPO-ohjaus eli on keskusteltu nuorten kanssa ammatillisista opinnoista ja toteutettu pienryhmätapaamisia yhdessä oman oppilaan ohjaajan kanssa
- Lisäksi on Hollolassa pidetty NOPO:n toimesta vanhempainiltoja pienryhmille (9. ja 8. luokat)
- Konsultointiapua pitkin lukuvuotta puhelimitse oppilaan ohjaajille, erityisopettajille ja huoltajille

Ole yhteydessä NOPO-opoon

Tarja Mäenpää

puhelin 050 384 3937

sähköposti tarja.l.maenpaa@salpaus.fi

[sähköinen ajanvaraus](#)

[Nivelvaiheohjauksen käsikirja](#)

- Kun nuoren ohjaus mietityttää jatko-opintoihin
- NOPO on Salpauksen nivelvaiheen opinto-ohjaaja, joka toimii konsultoivana apuna peruskoulujen suuntaan.
- Oppivelvollisten osalta nivelvaiheen ohjaus olisi hyvä käynnistyä 8. luokalla.
- NOPO on työparina peruskoulun opolle oppilaiden alavalinta ohjauksessa, vastuu oppilaiden ohjauksesta on kuitenkin peruskoulun oppilaanohjaajalla.
- NOPO-ohjausta annetaan tarvittaessa niille oppilaille, joiden alavalinnat eivät ole hahmottuneet. Ohjaukseen osallistuminen on vapaaehtoista.
- NOPO voi konsultoida ja osallistua tarvittaessa oppilaan alavalintaa tai koulutusmuotoa koskeviin huoltajapalavereihin ja antaa oman näkökulmansa alavalintoihin tai oppilaitosmuodon valintaan

Hankkeen suositukset jatkuon

Hankkeen terveiset valtakunnallisesta verkostosta liittyen tehoon

Yksi tehostetun ohjauksen muoto, joka on otettu monella alueella hankekauden aikana kokeiluun on TEPPO eli työelämäpainotteinen opetus.

(Vantaalla laajentuu kaikkiin kouluihin, Helsinki, Tuusula, Kerava, Mäntsälä, Joensuu jne. olen kuullut myös yhden opon kunnista, joissa on lähdetty kehittämään Teppoa vähän pienemmässä mittakaavassa)

TEPPO Helsinki (2023):

”Olen tosi kiitollinen, että olen päässyt tähän” –
työelämäpainotteinen opetus vahvistaa oppilaan toimijuutta

Työelämäpainotteisessa opetuksessa (TEPPO) oppilas saa arvokasta kokemusta työelämästä, oppii uusia taitoja sekä työn hakemisesta että tekemisestä, tutustuu erilaisiin ihmisiin ja näkee monesti myös itsensä uudessa valossa.

Keväinen tervehdys Vantaalta!

Ma 8.5.2023 klo 13.30-14.45 järjestämme Teamsissa seuraavan Vantaan TEPPO ja TehoTET-infon.

 Vantaalla innovoitu Joustavan Työelämäpainotteisen perusopetuksen malli ja Teho-ohjauksen yksi muoto, Teppo, sopii kaikille ja on juurtunut Vantaan lisäksi jo ainakin suurimpiin kaupunkeihin.

 TehoTET-toiminta Tepon rinnalla on myös Vantaalla aktiivista ja infossa esittelemme myös sen. Tervetuloa kuulemaan ja keskustelemaan!

Ilmoittautumiset:

mari.nilsen@vantaa.fi

4.5. mennessä.

 Sydämellisesti tervetuloa!

Mari Nilsen

Koordinaattori

TET, Teho-Tet ja Teppo

Kasvatus ja oppiminen Vantaa

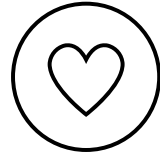
p. 0503248423

Kiitos!

Suuret kiitokset kaikille perusopetuksen opinto-ohjauksen kehittämistyössä mukana olleille

- Hankkeen kehittämisryhmän opoille!
- Perusopetuksen henkilöstölle ja esihenkilöille sekä johdolle
- Koulutukseen osallistuneille ja yhteisiä keskusteluja käyneille
- Hankkeen kouluttajille
- Päijät-Hämeen opinto-ohjaajat ry, seudullinen ohjauksen kehittämisryhmä, toisen asteen toimijoille
- OKM:n ja OPH:n asiantuntijoille, Itä-Suomen Yliopistolle
- Sivistyspalveluiden seututiimille
- Päijät-Hämeen perusopetuksen oppilaille ja perheille

Lähteet

Oppivelvollisuuslaki ja perusopetuslaki

Korotettu valtiosuus: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/tehostettu-henkilokohtainen-oppilaanohjaus>

Johdolle: <https://www.oph.fi/fi/tapahtumat/2022/ohjauksen-iltapaivakahvi-oppivelvollisuuden-laajentaminen-ja-alueellisten-ohjauksen> (Petri Niemen esitys)

Tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/tehostettu-henkilokohtainen-oppilaanohjaus>

Oikeus oppia – ohjelma: <https://okm.fi/laatuohjelmat>

Opinto-ohjauksen kehittämisohjelma: <https://okm.fi/hanke?tunnus=OKM033:00/2020>

TEPPO Vantaa: <https://www.vantaa.fi/fi/palveluhakemisto/palvelu/tyoelamapainotteinen-perusopetus-teppo#tab-introduction>

TEPPO Helsinki: <https://www.hel.fi/fi/uutiset/olen-tosi-kiitollinen-etta-olen-paassyt-tahan-tyoelamapainotteinen-opetus-vahvistaa>

TEPPO Joensuu: <https://www.joensuu.fi/tyoelamapainotteinen-perusopetus>

TEPPO Kerava: <https://www.kerava.fi/kasvatus-ja-opetus/perusopetus/opiskelu-peruskoulussa/jopo/>

TUVA: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/mita-tutkintokoulutukseen-valmentava-koulutus-tuva>

Päijät-Hämeen
sivistyspalveluiden
seudullinen kehittäminen

**Kiitos yhteistyöstä ja
kaikkea hyvää jatkoonne!**
